

El fragment com una de les belles arts

PERE VIRGILI

DAVID VIDAL
CASTELL

Escriure és mentir. Se n'adona Parcerisas en un dels fragments "cosits i recosits" als quals interroga al diari *La tardor em sobta* (Quaderns Crema). Es demana "com podem convertir aquestes engrunes en un tot que tingui una mica de sentit" i ho fa escrutant-se a ell mateix com si fos un altre, com advertia Ricardo Piglia que porta a fer aquest gènere ("al transcribir, uno ya es otro"). Parcerisas intenta posar ordre "inútilment" a aquests fragments trobats a les butxaques dels pantalons, en llibretes i calaixos, al revers dels tiquets de compra, i s'adona que no sap si la vida és una continuïtat que es disgrega en trossos o si és una intermitència a la qual, a pilota passada, volem dotar de sentit i unitat. El volum és una apologia del fragment com a "generador simbòlic", una filosofia del cosir, de la metonímia com a activitat de la mirada densa que és escriure.

Bocins diversos dels molts miralls trencats, recollits al marge de molts camins, seguint la comparació de Stendhal, el volum s'inicia amb una cita de l'Espru de *Primera història d'Esther* que adverteix que el mirall de la veritat s'esmicola en fragments petitissims, "i cada un dels trossos

recull tanmateix una engruna d'autèntica llum". Francesc Parcerisas mira de configurar un ordre en aquest conjunt d'experiències recordades i ens descobreix que la imaginació i la memòria són possiblement el mateix. El neguit de Parcerisas davant de la pobresa de la literatura a l'hora de copsar la multiplicitat de l'experiència ens fa recordar Samuel Beckett, el programa literari del qual consistia a obrir els ulls i contemplar el desordre, un desordre que advertia que ni podem ni ens cal comprendre: "Proposo que el deixem entrar perquè és la veritat".

Entre el privat i el públic

Seguint-ne l'estela, Parcerisas, poeta, prosista i traductor profusament premiat, autor d'un altre diari recent, *La primavera a Pequín* (Quaderns Crema), que va guanyar el premi Llibreter el 2013, admet que el que ell pot escriure és trivial: "Però no puc escriure sobre res més que sobre aquesta vulgaritat". Certament, el valor de la literatura del jo és proporcional a l'interès que ens desperta el jo que hi ha darrere d'aquesta literatura. Així, devorem els diaris de Pavese (*L'ofici de viure*), de Gaziol (*Diari d'un estudiant a París* o *Meditacions en el desert*) o de Kafka, com els de tantes altres figures que ens plau de conèixer en

LA TARDOR
EM SOBTA
FRANCESC
PARCERISAS
QUADERNS CREMA
208 PÀG. / 22 €

aquest territori híbrid, límit, entre l'íntim, el privat i el públic. També Parcerisas hi combina reflexions lúcides sobre poesia, traducció, música, literatura –el valor d'uns versos de Tomàs Garcés, o de Joaquim Ruyra– amb memòries familiars o peripècies diverses, moltes d'elles mentre malda per completar la seva biblioteca: l'acompanyem pel mercat de Sant Antoni o el veiem remenar un túmul de volums abandonats al costat d'un contenidor.

Formalment el diari adopta un ritme àgil, basat en fragments de diversa longitud però sobretot breus, on la prosa defuig l'engolament. L'autor es declara admirador de diaris "agres, esquerps i ben escrits", com el de Ramon Ramon o Guillem Simó, però Parcerisas construeix un narrador amable, pròxim, a voltes estupefacte. "*Tan confusa la veritat, tan clar el error, tan denso el caos*", escriu bo i copiant l'aforisme del poeta i traductor Ricardo Pochtar. A la portada del volum, el dodo d'*Alicia al país de les meravelles* ens indica que, si la vida és una cursa, no en coneixem les regles, no sabem ben bé com comença, ni quan acaba, ni si hi ha ningú que, veritablement, arribada la tardor que ens sobta, la pot arribar a guanyar. ♦